

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si osvojují pojmy, algoritmy, terminologii, symboly a způsoby jejich využití.

Obsah předmětu Matematika a její aplikace je složen z těchto čtyř složek *Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy*.

V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* si žáci osvojují aritmetické operace ve třech složkách – dovednost provádět operaci, algoritmičké porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, s kterými se setkávají v běžném životě. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je sestavují.

V okruhu *Geometrie v rovině a prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás. Uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině, porovnávají, odhadují, měří délku. Počítají obvod a obsah.

Okruh *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* posiluje logické myšlení žáků. Řešení úloh, které se prolínají všemi tematickými okruhy, může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech získaných v matematice. Cílem je učit žáky řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, provádět situační náčrty. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje důvěru ve vlastní schopnosti logického uvažování a může povzbudit i ty, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

časová dotace: 1. ročník 4 hodiny, 2. – 4. ročník 5 hodin, 5. ročník 4 hodiny týdně

Vyučovací předmět směřuje k utváření a postupnému rozvíjení klíčových kompetencí:

učitel	žák
kompetence k učení	

• užívá metody a formy práce k dosažení aktivity žáků • vede žáky k užívání matematického jazyka (znaky, symboly) • vede žáky ke zdokonalování logického myšlení • vede žáky k ověřování výsledků	• učí se vyjadřovat matematickým jazykem • učí se provádět rozbor a zápisy při řešení úloh • rozvíjí logické, abstraktní a kombinatorické myšlení
kompetence k řešení problémů	
• vede žáky k hledání různých možností postupů a řešení problémů • učí žáky řešit problémové situace a úkoly • vede žáky ke spolupráci a pomoci	• učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti • učí se provádět rozbor problémů a vytvořit plán řešení • učí se sebekontroly a vytrvalosti
kompetence komunikativní	
• vede žáky k užívání správné terminologie • učí žáky porozumět různým typům matematických záznamů • učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky • vede žáky k sebehodnocení, k hodnocení ostatních	• naslouchá ostatním • zapojuje se do diskuse • hodnotí sebe
kompetence sociální a personální	
• organizuje skupinovou práci žáků • snaží se budovat zdravé vztahy žák ↔ učitel • prostřednictvím hodnocení umožňuje žákům vnímat vlastní pokrok a zažít úspěch	• podílí se na příjemné pracovní atmosféře při skupinové práci • učí se spolupracovat a pomáhat při řešení problému v týmové práci • učí se užívat srozumitelnou argumentaci
kompetence občanské	
• vede žáky k pochopení důležitosti pomoci, tolerance a solidarity • vede žáky k chápání a respektování pravidel a norem	• zná svá práva a povinnosti • respektuje práva a názory ostatních • učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních (ohleduplnost, takt)
kompetence pracovní	
• snaží se o propojení výuky s praktickým životem • podporuje spolupráci v kolektivu	• využívá matematické znalosti a dovednosti v praktických činnostech
kompetence digitální	
• vede žáky k využívání školních výukových programů, on-line materiálů	• orientuje se školních ve výukových programech • využívá on-line materiály jako zdroj doplňujících úloh

Matematika 1. ročník

Výstupy RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
Číslo a početní operace			
žák: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-01 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-02 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-03 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-1-05	žák: • počítá předměty v oboru do 20 • vytvoří soubory s daným počtem prvků • modeluje situace o několik méně/více • čte a zapisuje číslice do 20 • porovnává čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • používá lineární uspořádání • orientuje se na číselné ose v oboru do 20, zobrazí na ní číslo • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20 • řeší slovní úlohy, ve kterých používá osvojené početní operace • převádí pojmy přidávání a ubírání do početních operací • znázorňuje řešení úloh	• číselná řada 0 – 20 • čtení a zápis čísla • počítání předmětů, třídění • rozklad čísel • nácvik psaní a čtení číslic a čísel v oboru 0 – 20 • porovnávání čísel, psaní znamének: < , > , = • orientace na číselné ose, zobrazení čísel na číselné ose • uspořádání číselné řady do 20 vzestupně, sestupně • vztahy: před, za, hned před, hned za • sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 20 bez přechodu • úvod do sčítání a odčítání s přechodem přes desítku • slovní úlohy s operacemi sčítání a odčítání • zadání úloh obrázkem a textem • náměty reálných životních situací a ze zkušenosti dětí	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání – osobnostní, sociální a morální rozvoj Environmentální výchova (EMV) – vztah člověka k prostředí Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky ČJ – čtení s porozuměním, rozvoj slovní zásoby, zadávání slovních úloh, zápis údajů PRV – reálné situace v tematických okruzích: Místo, kde žijeme Lidé kolem nás

			Lidé a čas
			Projektové vyučování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20 M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20			
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-01 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-02 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-03	žák: • znázorní celou hodinu • rozliší délku dne a týdne • popíše jednoduché závislosti z praktického života • řeší úlohy z finanční matematiky – nákupy • doplní posloupnosti čísel do 20 • doplní jednoduchou tabulku na sčítání a odčítání	• časové údaje na různých typech hodin • zvládá orientaci v prostoru, používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • jednoduché časové údaje, orientace v čase – hodina, den, týden, měsíc a rok • řešení jednoduchých slovních úloh „o n více – méně“ • vyhledávání rytmu a pravidelnosti v řadách a posloupnostech prvků, předmětů, čísel • souřadnice – řádek, sloupek	Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky PRV – reálné situace v tematickém okruhu Lidé a čas Projektové vyučování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák:			

M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek		
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu		
Geometrie v rovině a v prostoru			
žák: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-01	žák: • pojmenuje základní rovinné útvary • pojmenuje a vymodeluje jednoduchá tělesa • najde ve svém okolí předměty představující rovinné i prostorové útvary	• základní rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • pojmenování jednoduchých těles: krychle, koule, válec, kvádr • orientace v prostoru: před, za, vlevo, vpravo, nahoře dole	PRV – Místo, kde žijeme – geometrické analogie VV – dekorativní práce PČ – modelování, vystřihování rovinných útvarů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit			

Matematika 2. ročník

Výstupy RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
Číslo a početní operace			
žák: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	žák: • používá přirozená čísla k vyjádření kvantity • počítá předměty po jedné, po desítkách v oboru do 100 • vytváří soubory s daným počtem	• přirozená čísla do 100 • počítání, třídění předmětů • rozklad čísel • čtení a zápis čísla v oboru do 100 • porovnávání čísel, psaní	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání – osobnostní, sociální a morální rozvoj

M-3-1-01 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-02 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-03 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-1-05	prvků • čte a zapíše čísla do 100 • porovnává čísla do 100, užívá symboly $<$, $>$, $=$ • pracuje s desítkovou číselnou soustavou • doplňuje chybějící čísla v číselných řadách • zobrazí číslo na číselné ose • uspořádá číselnou řadu vzestupně, sestupně • využívá číselnou řadu k porovnávání čísel • sčítá a odčítá z paměti do 100 • počítá se závorkami jednoduché příklady • zaokrouhluje na desítky • násobí a dělí z paměti 0, 1, 2, 3, 4, 5, 10 • řeší a tvoří úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení • řeší slovní úlohy s jedním výpočtem • řeší úlohy z okruhu finanční matematiky, pracuje s modely peněz	znamének: $<$, $>$, $=$ • určování počtu desítek a jednotek • orientace na číselné ose, zobrazení čísla na číselné ose • vztahy: před, za, hned před, hned za • uspořádání číselné řady do 100 vzestupně, sestupně • zaokrouhlování čísel na desítky • jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100 z paměti • sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky • sčítání a odčítání do 100 – nácvik způsobu přičítání a odčítání desítek a jednotek (bez přechodu desítky, i s přechodem) • počítání se závorkami • násobení jako součet stejných sčítanců • dělení jako rozdělování na části • násobení a dělení 0, 1, 2, 3, 4, 5 • slovní úlohy na sčítání, odčítání, zadané obrázkem a textem s jedním i více výpočty • jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení • náměty z reálných životních situací a ze zkušeností dětí • počítání s papírovými penězi – nakupování	Environmentální výchova (EMV) – vztah člověka k prostředí Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky ČJ – čtení úloh s porozuměním, zápis údajů PRV – reálné situace v tematických okruzích: Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas Projektové vyučování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy)			

výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření):	
žák:	
M-3-1-01p	porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p	čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p	zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty

žák: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-01 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-02 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-03	žák: • rozpozná časové údaje na hodinách • rozlišuje digitální, ručičkové hodiny • pracuje s časovými údaji v reálných situacích • řeší příklady z finanční matematiky v reálném světě • doplní posloupnosti čísel do 100 • doplní tabulky čísel podle stanovených vlastností	• časové údaje, orientace v čase • jednotky času – sekunda, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok • digitální tvary číslic • řešení slovních úloh se vztahy „o n více/méně“ • nakupování • tabulky na sčítání, odčítání, násobení a dělení čísel • řetězce příkladů • souřadnice – řádek, sloupek	Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky PRV – reálné situace v tematickém okruhu Lidé a čas

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření):	
žák:	
M-3-2-02p	modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p	doplňuje jednoduché tabulky v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

žák: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a	žák: • kreslí přímé a lomené čáry	• bod, úsečka, lomená čára, křivá	OSV – rozvoj schopností

popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-01 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-02 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině M-3-3-03	• vyhledává lomené čáry ve svém okolí • užívá správné pojmenování rovinných útvarů a jednoduchých těles • modeluje tělesa, hledá je v realitě, vytváří z nich jednoduché stavby • rýsuje (pravítkem) úsečky, označuje krajní body • rýsuje úsečky dané délky v cm • měří délku úsečky na cm • provádí odhad délky úsečky • porovnává délku úseček • dokresluje jednoduché souměrné útvary	čára, přímá čára • základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník • jednoduchá tělesa – krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel • rýsování úseček dané délky v cm • měření délky úseček na cm • odhadování délky v cm • porovnávání úseček – proužkem papíru, měřením • shodnost úseček • vyhledávání souměrných útvarů v okolí • dokreslování osově souměrných útvarů ve čtvercové síti	poznávání – pozornosti, soustředění VV – orientace na ploše, dekorativní práce, linie PČ – modelování, konstrukce, vystřihování rovinných útvarů TV – řada, zástup
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná úsečku, narýsuje ji a ví, jak se označuje M-3-3-02p používá pravítko			

Matematika 3. ročník

Výstupy RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
Číslo a početní operace			
žák:	žák:	• přirozená čísla do 1 000	Osobnostní a sociální

používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-01 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-02 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-03 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-1-05	• počítá po jednotkách, desítkách, stovkách • modeluje situace: o několik méně/více několikrát méně/více • rozliší čísla sudá a lichá • přečte a zapíše čísla v daném oboru • porovná čísla i jiné soubory (délku, čas, peníze) • určí vztah rovnosti, nerovnosti • uspořádá číselnou řadu vzestupně/sestupně • zobrazí číslo na číselné ose • sčítá a odčítá z paměti • násobí a dělí z paměti v oboru násobilky • počítá se závorkami v příkladech se dvěma početními výkony • dělí se zbytkem • zaokrouhlí na desítky a sta • řeší a tvoří úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení • řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony • řeší úlohy z okruhu finanční matematiky, pracuje s modely peněz	• čtení a zápis čísla • orientace na číselné ose • porovnávání čísel, znaky $>$, $<$, $=$ • číselná řada • zaokrouhlování • pamětné, písemné početní operace • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění číselná osa, teploměr, model • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly • písemné algoritmy početních operací	výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání – pozornosti, soustředění, osobnostní, sociální a morální rozvoj Environmentální výchova (EMV) – vztah člověka k prostředí Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky ČJ – rozvoj slovní zásoby, čtení s porozuměním zadání úloh, zápis údajů PRV – reálné situace v tematických okruzích: Místo, kde žijeme Lidé kolem nás Lidé a čas
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá čísllice v oboru do 20, numerace do 100			

M-3-1-02p	zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat
M-3-1-04p	sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p	řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20
Závislosti, vztahy a práce s daty	
žák: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času M-3-2-01 popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-02 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-03	žák: • čte časové údaje • pracuje s jednotkami času, provede převody hodina, minuta, sekunda • řeší úlohy z finanční matematiky – nákupy, slevy, spoření • pracuje s daty, která zaznamenává pomocí tabulky, grafu, diagramu • pracuje s jízdním řádem
• závislosti a jejich vlastnosti • jednotky času • časové údaje, orientace v čase • řešení slovních úloh se vztahy „o n více/méně“, „n krát více/méně“ • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky PRV – reálné situace v tematickém okruhu Lidé a čas TV – zaznamenávání sportovních výkonů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	
Geometrie v rovině a v prostoru	
žák: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-01	žák: • pojmenuje a vyznačí ve čtvercové síti rovinné útvary • pojmenuje a modeluje jednoduchá tělesa, tvoří z nich jednoduché stavby
základní útvary v rovině • bod, přímka, polopřímka, úsečka, lomená čára • délka úsečky • jednotky délky a jejich převody • vzájemná poloha dvou přímek	OSV – rozvoj schopností poznávání – pozornosti, soustředění VV – orientace na ploše, dekorativní práce

porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-02 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině M-3-3-03	• rýsuje přímky, vyznačí polopřímky • rýsuje úsečky dané délky • změří délku úsečky • modeluje jednoduché osově souměrné rovinné útvary	v rovině • čtverec, kružnice, kruh, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník • osově souměrné útvary základní útvary v prostoru • kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	PČ – modelování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko			

Matematika 4. ročník

Výstupy RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
Číslo a početní operace			
žák: využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-01 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák: • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • přečte a zapíše čísla v daném oboru • provede rozvíjený zápis čísla v desítkové soustavě	• přirozená čísla, celá čísla do 1 000 000 • čtení a zápis čísla • orientace na číselné ose • porovnávání čísel, znaky $>$, $<$, $=$ • číselná řada • zaokrouhlování, odhad • pamětné, písemné početní	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání – pozornosti, soustředění, osobnostní, sociální a morální rozvoj Environmentální výchova

M-5-1-02 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-03 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-04 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-05 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-06 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose M-5-1-08	• porovná čísla a znázorní je na číselné ose • provádí početní operace v daném oboru • užívá znalosti násobení, dělení 10, 100, 1 000 • počítá příklady se závorkami • převádí jednotky délky, času • zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací • užívá pravidla pořadí výpočtů • kontrolu výpočtu provádí i pomocí kalkulátoru • řeší a tvoří jednoduché a složené slovní úlohy • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života • užívá názorných obrázků k určení části celku • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • s využitím názoru porovná zlomky se stejným jmenovatelem • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem • přečte a zapíše celé záporné číslo • znázorní celé záporné číslo na číselné ose	operace • záporná čísla (model teploměr) • jednotky délky, času, hmotnosti, objemu • zlomky • čtení a zápis zlomku • část z celku • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění číselná osa, teploměr, model • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly komutativnost, asociativnost sčítání a násobení • pisemné algoritmy početních operací	(EMV) – vztah člověka k prostředí Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky ČJ – rozvoj slovní zásoby, čtení s porozuměním zadání úloh, zápis údajů PŘ – neživá příroda, vlastnosti látek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření):

žák:

M-5-1-02p	čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p	sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p	zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p	zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p	tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p	zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p	rozeznává sudá a lichá čísla používá kalkulaátor

Závislosti, vztahy a práce s daty

žák: vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-01 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-5-2-02	žák: • pozná jednotky délky, času, • převádí jednotky délky, času • řeší úlohy z finanční matematiky v reálném životě – nákupy, slevy, spoření • pracuje s daty, která zaznamenává pomocí tabulky, grafu, diagramu • čte hodnoty z tabulek, grafů, diagramů	• závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky PŘ – měření vlastností látek TV – zaznamenávání sportovních výkonů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření):

žák:

M-5-2-01p	vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p	orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

žák: narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-01 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-02 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-03 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-04 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru M-5-3-05	žák: • rýsuje přímkou, vyznačí polopřímku • rýsuje kružnici s daným středem a poloměrem • rýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník • graficky sčítá a odčítá úsečky • převádí jednotky délky • rýsuje rovnoběžky a kolmice • určí vzájemnou polohu přímek • určí pomocí čtvercové sítě obsah obrazce • používá základní jednotky obsahu • pozná osově souměrné útvary • určí osu souměrnosti osově souměrných útvarů • rýsuje osu souměrnosti úsečky	základní útvary v rovině • přímkou, polopřímka, úsečka • čtverec, kružnice, kruh, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru • kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky • jednotky délky a jejich převody • jednotky obsahu • obvod a obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary, osa souměrnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání – pozornosti, soustředění VV – orientace na ploše, prostorové práce PČ – modelování
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice			

M-5-3-05p	určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
žák: řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky M-5-4-01	žák: • využívá úsudek k řešení jednoduchých praktických slovních úloh a problémů • řeší logické úlohy	• slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost	OSV – řešení problémů, rozvoj schopností poznávání
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech			

Matematika 5. ročník

Výstupy RVP ZV	Ročníkové výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky)
Číslo a početní operace			
žák: využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-01 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák: • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • přečte a zapíše čísla v daném oboru • užívá rozvíjený zápis čísla v desítkové soustavě	• přirozená čísla, celá čísla do 1 000 000 • čtení a zápis čísla • orientace na číselné ose • porovnávání čísel, znaky $>$, $<$, $=$ • číselná řada • zaokrouhlování, odhad • pamětné, písemné početní	Osobnostní a sociální výchova (OSV) – rozvoj schopností poznávání – pozornosti, soustředění, osobnostní, sociální a morální rozvoj Environmentální výchova

M-5-1-02 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-03 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-04 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-05 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel M-5-1-06 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-07 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose M-5-1-08	• porovná čísla a znázorní je na číselné ose • provádí pamětné a písemné početní operace v daném oboru • písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem • počítá příklady se závorkami • užívá jednotky délky, času, hmotnosti, objemu • zaokrouhluje přirozená čísla na desítky, sta, tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací • kontrolu výpočtu provádí i pomocí kalkulátoru • řeší a tvoří jednoduché a složené slovní úlohy z reálného života • vyjádří část z celku • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • porovná zlomky se stejným jmenovatelem • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem • přečte a zapíše desetinné číslo řádu desetin, setin • znázorní desetinné číslo na číselné ose • sčítá, odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin • násobí, dělí desetinná čísla deseti, stem	operace • záporná čísla (model teploměr) • jednotky délky, času, hmotnosti, objemu • desetinná čísla • zlomky • čtení a zápis zlomku • část z celku • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění číselná osa, teploměr, model • násobilka • vlastnosti početních operací s čísly komutativnost, asociativnost sčítání a násobení • písemné algoritmy početních operací	(EMV) – vztah člověka k prostředí Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky ČJ – čtení s porozuměním zadání úloh, zápis údajů, prezentace svého postupu řešení úloh PŘ – sluneční soustava, člověk

	• přečte a zapíše celé záporné číslo • znázorní celé záporné číslo na číselné ose		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla používá kalkulátor			
Závislosti, vztahy a práce s daty			
žák: vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-01 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-5-2-02	žák: • doplní údaje a data do tabulky • řeší úlohy z finanční matematiky v reálném životě – nákupy, slevy, spoření, půjčky • čte hodnoty z tabulek, grafů, diagramů • čte a sestaví jednoduchý graf v soustavě souřadnic	• závislosti a jejich vlastnosti • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • souřadnice bodů	Finanční gramotnost – prvotní poznatky z finanční matematiky PŘ – sluneční soustava, člověk TV – zaznamenávání sportovních výkonů
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi			

Geometrie v rovině a v prostoru

žák: narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce M-5-3-01 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-02 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-03 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-04 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru M-5-3-05	žák: • narýsuje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici, kruh) • při konstrukci rovinných útvarů užívá jejich základní vlastnosti • používá jednoduché konstrukce • graficky sčítá a odčítá úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • převádí jednotky délky • rýsuje rovnoběžky, různoběžky a kolmice • určí vzájemnou polohu přímek v rovině • určí pomocí čtvercové sítě obsah obrazce • počítá obvod, obsah čtverce a obdélníku • převede základní jednotky obsahu • pozná osově souměrné útvary • určí osu souměrnosti osově souměrných útvarů • rýsuje osu souměrnosti úsečky	základní útvary v rovině • přímka, polopřímka, úsečka • čtverec, kružnice, kruh, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník základní útvary v prostoru • kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec • délka úsečky • jednotky délky a jejich převody • jednotky obsahu a jejich převody • obvod a obsah obrazce • vzájemná poloha dvou přímek v rovině • osově souměrné útvary, osa souměrnosti	VV – orientace na ploše, prostorové práce PČ – modelování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření):

žák:

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p	vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran		
M-5-3-03	sestrojí rovnoběžky a kolmice		
M-5-3-05p	určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
žák: řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky M-5-4-01	žák: • využívá úsudek k řešení jednoduchých praktických slovních úloh a problémů • řeší logické úlohy • tvoří postup řešení, kombinuje a třídí informace	• slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • magické čtverce • prostorová představivost	OSV – řešení problémů, rozvoj schopností poznávání
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření (slouží jako vodítko pro případné úpravy výstupů v IVP žáka od třetího stupně podpůrných opatření): žák: M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech			